

Landskap: Småland Upptecknare: Carl Anderson, Kalsvik  
Härad: Kinnaröd Berättare: " " "  
Socken: Kalsvik Berättarens yrke: lantbrukare  
Uppteckningsår: 1965 Född år 1899 i Kalsvik

Hästseldon. s. 1-6.

M. M. 169

ACC. N:R

M. 16306:1.

frägelista 169

## Hästselden

FOLKLIVS-  
ARKIVET  
LUND

Bogstrån kallades på denna ort för bogstrå  
det var inte alla som kunde göra dem som  
de skulle vara, här var en nu är hon död  
över 90 år hon hette Magni Pettersson Bjärnagård  
Kålusvik hon gjorde de bästa för hästen att  
åka, men nu har det kommit nya mo-  
deller så kallade värmlandsselar flata på un-  
der sidan, som fig 1 fig 2 är en äldre modell  
som gått ur tiden, de äldre var till i bogstrå  
för remmen, kallas bogstrårem,

3 Den kallades för dragremmen, både för  
och nu är det lösa putar, det kallades  
för halsduk eller i Skåne såde de  
gunda

Den lösa putan är renare än den fasta  
Halsduken är sydd med en fast kant för

17/2-65

att den ej skall glida då hästen springer eller  
dear tungt, Putan skall vara stoppad med  
det fina håret som blir av sin vid barst  
beredning, den fastsättes med remmor  
på baksädet, det är stor skillnad på en  
Smålandsele är en Värmlands, de första  
av Värmlands fick man konga på den  
med att trä kvundet genom lokarn  
halsduken var hel som en ring, då  
putan var satt på hästen kastade man över  
lokarna, men den typen är borta.

Lösputan gordes förr i en men nu har de  
den delad i tre på den nya typen  
den sidan som ligger mot brödet är av  
läder, den sidan som är mot hästen var  
alltid av molskin eller snårtingstyg  
Lösputa av filt har också funnits men är  
orduglig, då det var regnväder blev den lös

knölig och forskade rödla och skadade hästen

Döckeln är det vanliga namnet för döckel  
på denna art, förr såg man på gamla  
relar att det var en bäge av utsirat  
trä, det var på finare åkrelar, arbets-  
relar förr var ofta en järnbäge och för  
putar av oklätt trä det sedes att de var  
svalare och ej brände då det var varmt  
den vanligaste döckeln är av på stoppade  
putar med en bred läderrem emellan  
om det är runda hästar, hos häster höj  
manke användes en bäge av järn så att  
den ej tryckes på hästen.

De remmar som är mellan dragringar  
och putar kallas här "upphängslar".

I dragringar fäste en som kallades lungan  
för skakar, och en träpinne utanför som  
kallades "knäpping" av trä alltid förr



4)

ACC. N:R M. 16306:4.

FOLKLIVS-  
ARKIVET  
LUND

Men för 50 år sedan började att föras i handel  
av järn, patentknäppingar, men på finare  
relat var det en grov rem i stället för luga  
som kallades "försjansrem",

På finare åkreder var det remmar mellan  
hästens huvud och relen för han skulle  
bära huvudet högre, stupbyggla

Spänngjerd är alltid för att hålla lökelen  
still och på plats så den ej guppar då hästen  
springar. De trakter som är backiga vägar  
användes hinderbygg en rem om hästens  
bakdel från till seldraget för att han  
kan kan hålla vagnar i utfärsbacke  
och en rem från lökelen om hästens svans  
som kallades "lämnastreck" eller "rumpdrag".

Huvudtag var det vanligaste namnet  
med jänurrem och bukning

30) Hästen hårdas alltid mer vid knäring av

rotfrukter och potatis händer att hästen ledes eller  
rides för att gå väl och ej kämpa på rederna.  
Bröstsele användes bara då hästen är öm  
i bogarna, och vid lätta skjuts men ej  
i godbskut för hästen har bättre kraft i bogarna.  
Det tar lång tid att vänja hästen vid bröst-  
sele. Då det kördes i gas och använde bröst-  
sele var en stor ring fäst i bröstremmen  
för fäste för slängkoppel, annars fästes  
de i bogträdet.

De bjällrekronsar som är de äldsta var av  
olika storlek på klockorna, det skulle var 7-8  
styck, den största som en stor apelsin och  
mindre och mindre den minsta bara en  
2-3 centimeter och då ljudet från alla blandades  
var det en underbar klang, vid år 1910 började  
att försäljas bjällrekronsar med en 20 klockor  
som alla lika stora, men de gav aldrig

6)

ACC. N:R M. 16306:6.

Den vackra klangen med de bländande färgerna  
de senare var av sämre material och blev rostiga  
men de färre var någon slags malin och  
har nu ett stort antikvärde

FOLKEKUNSKAPENS  
ARKIVET  
LUND